

תת"ע 1378/04/21 - מדינת ישראל נגד עומרי שמש

בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע

תתע"א 1378-04-21 מדינת ישראל נ' שמש
בפני כבוד השופט הבכיר אלון אופיר

המאשימה	מדינת ישראל
נגד	ע"י ב"כ עו"ד שמעון שימן
הנאשם	עומרי שמש - נוכח
	ע"י ב"כ עו"ד ערן בן הרוש

גזר - דין

רקע כללי -

הנאשם הורשע על פי הודאתו בביצוע עבירה בניגוד לסעיף 67 בפקודת התעבורה, תשכ"א - 1961.

בהתאם לעובדות כתב האישום נהג הנאשם ביום 29.3.21 רכב בכביש 40 וזאת לאחר שביום 6.12.15 נפסל **בנוכחותו** על ידי בית המשפט מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה שלא סיים לרצות ביום 29.3.21 בו נהג רכב כאמור בזמן אותה הפסילה.

הנאשם הודה במיוחס לו והצדדים טענו בפני לעונש באופן פתוח ללא כל הסדר טיעון.

טרם הטיעונים לעונש נשלח הנאשם לבקשת ההגנה לקבלת תסקיר של שירות המבחן למבוגרים, וזה מונח בפני בית המשפט.

טיעוני המדינה לעונש בתמצית -

בטיעוניה, ציינה המדינה כי נהיגת הנאשם בזמן פסילה, באה בעקבות פסילה שהטיל בית המשפט על הנאשם **לאחר שגרם ברשלנותו למוות של אדם** בתאונת דרכים.

המדינה אמנם לא פרטה מה המתחם הספציפי לו היא עותרת בפרשה זו, אך הפנתה למתחם שהוגדר בפ"ל 7515-04-21 (מדינת ישראל נגד קיקס אשרף - להלן: פרשת קיקס) שם בנסיבות דומות של נהיגה בזמן פסילה לאחר תאונה קטלנית, נקבע מתחם שבין מאסר על תנאי ועד ל-20 חודשי מאסר בפועל.

ב"כ המדינה הסביר בטיעונו לעונש כי לחובת הנאשם שנוהג משנת 2009 עבירות תעבורה נוספות (9 במספר) וביניהן נהיגה תחת השפעת אלכוהול וגרימת מוות בתאונה קטלנית בגינה ריצה 9 חודשי מאסר בפועל ונפסל רישיון נהיגתו למשך 8 שנים (הפסילה בזמן ריצויה נהג הנאשם בפרשה זו).

מאחר והעבירה נשוא כתב אישום זה בוצעה על ידי הנאשם ביודעין ובהחלטה "קרה" להבדיל מעבירת הרשלנות שם גרם הנאשם ללא כוונה וברשלנות למותה של אישה צעירה, סבורה המדינה כי יש הצדקה לענישה הכוללת מאסר בפועל, ולשיטתה ראויה תקופת מאסר בת 18 חודשים לצד 10 שנות פסילה בפועל נוספות.

ב"כ המדינה שהיה ער לתסקיר שירות המבחן שהתקבל ביחס לנאשם ואשר ממליץ באופן מובהק על ענישה בעלת אופי שיקומי, סבור כי קריאת עומק של התסקיר מלמדת כי גם שירות המבחן מאבחן אצל נאשם זה עמדות מקלות ביחס לעבירות תעבורה, ובמצב זה סבור התובע כי אין הצדקה לענישה שיקומית.

טיעוני ההגנה בתמצית -

ב"כ הנאשם סבר כי אין כל הצדקה לענישה הכוללת מאסר או פסילה ארוכה בפועל של רישיון נהיגת הנאשם.

לשיטתו נסיבות אישיות חריגות הובילו בפרשה זו לנהיגת הנאשם לאחר שאכן נפסל בנוכחותו למשך 8 שנים זאת לאחר שהורשע בגרימת מוות ברשלנות בתאונה ונגזר דינו ביום 6.12.15.

ב"כ הנאשם הדגיש את לקיחת האחריות המלאה של הנאשם, וטען כי העבירה הנוכחית בוצעה על ידו בעיצומה של מגפת הקורונה עת עסקו נקלע לקשיים והוא אמור היה לקבל סחורה באותו היום.

משזו לא הגיע בשל תקלה כזו או אחרת, ומאחר וחשש הנאשם כי לא יעמוד בהתחייבות עסקית בשל כך, החליט לנהוג עת ידע שהוא תחת פסילה פעילה של רישיון נהיגתו.

בטיעונו הפנה ב"כ הנאשם לתסקיר של שירות המבחן למבוגרים, ממנו ניתן ללמוד כי לקיחת האחריות של הנאשם כנה והוא מביע צער ממשי על התנהגותו במקרה זה.

עוד ניתן ללמוד מהתסקיר כי הנאשם גרוש, הקים משפחה חדשה לאחריו גירושיו והוא אב לילדה.

לאחר שריצה הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל (במהלך שנת 2016) כתוצאה מהרשעתו בתאונה הקטלנית, כיבד הוא במשך כ- 7 שנים את החלטת בית המשפט לפסול אותו מנהיגה, ולמעשה נהיגתו הנוכחית הייתה לקראת השנה האחרונה של פסילתו.

מאחר ושירות המבחן המליץ על ענישה שיקומית הכוללת ביצוע 180 שעות של"ץ, התבקש בית המשפט להימנע מרכיב של מאסר, לגזור ענישה הכוללת שירות לתועלת הציבור ולהימנע מפסילה ארוכה של רישיון הנהיגה.

דין וגזירת הדין -

הערך המוגן בעבירה של נהיגה של בזמן פסילה הוא שלום הציבור וזכותו לנוע בדרכים בביטחון.

בפרשה זו יש לקבוע את מתחם העונש הראוי ביחס לעבירה של נהיגה בזמן פסילה אשר התרחשה בעקבות החלטה של בית המשפט לפסול את רישיון נהיגתו של הנאשם בשנת 2015, פסילה שהייתה בתוקף כפסילה פעילה ביום 29.3.21, יום בו נהג הנאשם רכב על כביש 40 בסמוך לצומת להבים.

בעובדות כתב האישום אשר הוגש, לא פרטה המדינה מה היה הרקע להליך הפסילה של הנאשם (המדינה הוסיפה נתון זה רק בטיעוניה לעונש מבלי שאירוע התאונה הקטלנית או אפילו משך הפסילה שנגזרה בא לידי ביטוי בעובדותיו של כתב האישום), ולמעשה ניתן ללמוד מעובדות כתב האישום כי נהיגת הנאשם בזמן פסילתו באה על רקע אירוע אחד ובודד של פסילת רישיונו על ידי בית המשפט, מבלי שיוחסה לנאשם עבירה נלווית נוספת ומבלי שעובדות כתב האישום כוללות התנהגות נוספת אותה ניתן להגדיר כבריונות כבישים.

ביום 20.1.20 קבע בית המשפט המחוזי בבאר-שבע, כבוד השופטת שלו, בעפ"ת 21538-08-19 מדינת ישראל נגד גניים (להלן - פרשת גניים) את הדברים הבאים:

"לא אחת נקבע, כי העבירה של נהיגה בזמן פסילה היא אחת מעבירות התעבורה החמורות, שכן מעבר לסכנה הנשקפת לציבור, מנהיגתו של מי שרשות מוסמכת קבעה כי הוא מסוכן באופן המצדיק את פסילתו; הרי שמדובר בעבירה המבטאת זלזול בשלטון החוק וברשויות אכיפת החוק.

יפים בהקשר זה דברי כב' השופט לוי ברע"פ 6115/06 מדינת ישראל נ' אבו-לבן (8.5.07):

"נדמה כי אין צורך להרחיב אודות החומרה הכרוכה בנהיגה בזמן פסילה. בביצוע מעשה כזה מסכן הנהג, שכבר הוכיח בעבר כי חוקי התעבורה אינם נר לרגליו, את שלום הציבור - נהגים והולכי רגל כאחד; הוא מבטא זלזול בצווים של בית-המשפט; הוא מוכיח, כי לא ניתן להרחיק אותו נהג מהכביש כל עוד הדבר תלוי ברצונו הטוב... על כן נקבע בסעיף 67 לפקודת התעבורה, כי 'מי שהודע לו שנפסל מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה, וכל עוד הפסילה בתקפה הוא נוהג ברכב שנהיגתו אסורה בלי רישיון לפי פקודה זו ... דינו - מאסר שלוש שנים'."

על כן, נקבע בפסיקה ענפה, כי על בתי המשפט להטיל בגין עבירה של נהיגה בזמן פסילה ענישה מחמירה, לרבות עונשי מאסר בפועל; ובעניין אבו לבן הנ"ל נקבע, כי אין מניעה להטיל עונש של מאסר בפועל בגין עבירה זו, גם על מי שלא תלוי ועומד נגדו מאסר על תנאי (ראו גם רע"פ 1211/12 ישראלי נ' מדינת ישראל (15.2.12)). הדברים נכונים, על אחת כמה וכמה, בעניינו של מי שאין זו הרשתו הראשונה בעבירה זו. וכך נקבע ברע"פ 1483/19 ליפשיץ נ' מדינת ישראל (6.3.19, להלן- עניין ליפשיץ):

"נהיגה בכבישי הארץ בזמן פסילת רישיון טומנת בחובה סכנה לביטחונם ולשלומם של הנהגים והולכי הרגל שבסביבה, והיא אף משקפת יחס מזלזל בחיי אדם, בצווי בית המשפט ובחוק... בנוהגו בפעם השלישית בזמן פסילה, בעוד עונש מאסר בשל פסילה בזמן נהיגה תלוי ועומד מעל לראשו, ביטא המבקש כי אין עליו מורא הדין והוא אינו נרתע מסיכון חיי אדם. יש לייחס חומרה רבה להתנהגות זו, המצדיקה, בנסיבות העניין, עונש מאסר בפועל כפי שנגזר על המבקש."

בפרשת גניים קבע בית המשפט המחוזי כמתחם ענישה ראוי עונש מאסר בפועל שנע בין 6 ועד 20 חודשי מאסר.

אלא שהמתחם לעיל נקבע בפרשת גניים על רקע הדברים הבאים:

"בענייננו, מעבר לחומרת העבירות כשלעצמן, הרי שהנסיבות הקשורות בביצוען, מציבות את הפגיעה בערכים המוגנים ברמה גבוהה. המשיב נהג ברכב לאחר שנפסל במסגרת חמישה גזרי דין שונים, לפסילה מצטברת של 88 חודשים; ובעת שרשיון הנהיגה שלו פקע לפני למעלה מ-14 שנה; ומכלול נתונים אלו, מעיד הן על רמת המסוכנות הגבוהה לבטחון הציבור כתוצאה ממעשיו, והן על רמת הזלזול וההתעלמות שלו מהוראות רשויות אכיפת החוק."

במקרים אחרים שקדמו לפסיקה לעיל, וכאשר הנסיבות שפורטו בכתב האישום היו שונות וקלות יותר, קבע בית המשפט המחוזי בבאר-שבע מתחמים אחרים לעבירה של נהיגה בזמן פסילה:

בעפ"ת 59810-07-12 דרור אביטל נגד מדינת ישראל נקבע:

"מתחם הענישה הקבוע לעבירות של נהיגה בזמן פסילה, נע בין מאסר על תנאי בנסיבות קלות באופן מיוחד, עד לתקופת מאסר בת שנה."

מתחם תקופת פסילת רישיון הנהיגה ביחס לעבירה של נהיגה בזמן פסילה, נקבע

בעפ"ת 43966-08-13 (מחוזי באר-שבע) חאלד זידאן נגד מדינת ישראל:

"הטווח של עשרים וארבעה חודשי פסילת רישיון הינו בתוך מתחם העונש ההולם, אשר נע בין 6 חודשים ועד לחמש שנים."

כפי שנקבע בסעיפים 40ב', ג' ו-ט' של חוק העונשין, לחומרת מעשה העבירה בנסיבות ובמידת אשמו של הנאשם יינתן המשקל הראוי לצורך קביעת מתחם הענישה המתאים למקרה הנדון.

בפרשה שבפני ולפי עובדות כתב האישום הכולל את פרטי רישיון נהיגת הנאשם, הנאשם **מורשה במקור לנהיגה**.

לא יוחסו לנאשם בכתב האישום עבירות נלוות זולת עצם הנהיגה בפסילה (לא נמלט משוטרים ולא יוחסה לו התנהגות אותה ניתן להגדיר כבריונות כבישים).

נהיגת הנאשם באה על רקע החלטת אחת של בית המשפט להורות על פסילת הנאשם, כאשר בעובדות כתב האישום לא צויין מה משכה של פסילה זו, מה המקור לה (בעקבות איזה אירוע היא הוטלה), ולמעשה כתב האישום מתאר לאקונית אירוע בודד בו נפסל רישיון נהיגת הנאשם כאשר האחרון נהג רכב עת פסילה זו הייתה פעילה.

בנסיבות אלה, כפי שנוסח כתב האישום בו הודה הנאשם, מידת הפגיעה בערך המוגן היא קלה ולכל היותר בינונית, שכן ניתן להבין מכתב האישום את משך הפסילה שנותרה בתוקף משנת 2015 ועד לשנת 2021, ולכן אני קובע כי מתחם הענישה בפרשה זו על פי עובדותיה שבכתב האישום ינוע בחלקו התחתון מעונש של מאסר מותנה ועד לעונש של 12 חודשי מאסר בפועל.

מתחם הפסילה בפועל ינוע בין 6 חודשי פסילה ועד ל- 60 חודשי פסילה בפועל והכל כפי שנקבע

בפסיקה הרלוונטית שצוטטה על ידי לעיל לנסיבות קלות של ביצוע עבירה זו.

ניתוח נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה -

הנאשם הודה ולקח אחריות מלאה ללא כל הסדר טיעון וללא כל תיקון של כתב האישום המקורי. יש לקחת נתון זה לזכותו.

מבחינה תעבורתית לנאשם רישיון נהיגה משנת 2009 ולחובתו 9 עבירות תעבורה:

2 עבירות מהירות, אי ציות לתמרור עצור, פעמיים נוספות אי ציות לתמרורים וקיפוח זכות בדרך.

ביום 6.7.2012 גרם הנאשם לתאונת דרכים קטלנית (לגביה ניתן גז"ד ביום 6.12.15).

מעבר לגרימת המוות ברשלנות, הורשע הנאשם בעבירות של סטייה מנתיב נסיעה, עקיפה מימין ואי שמירת מרחק.

ביום 24.11.12 (כארבעה וחצי חודשים לאחר התאונה הקטלנית) נהג הנאשם רכב כאשר הוא תחת השפעת אלכוהול **ועל כך נשפט כשנה וחצי לפני שנגזר דינו בתאונה הקטלנית.**

בנוסף, יש להדגיש כי ביום בו בוצעה העבירה נשוא פרשה זו, נרשם לנאשם במסגרת אותה עבירה של נהיגה בזמן פסילה, גם דוח בגין נהיגה שלא בכביש בניגוד לתקנה 33(א) בתקנות התעבורה, עבירה נוספת שביצע ביום 29.3.21.

שירות המבחן למבוגרים ציין בתסקירו כי לחובת הנאשם גם עבר פלילי הכולל עבירות גניבה, גניבה מחייל והונאה בכרטיס חיוב, אך מאחר והמדינה לא הגישה במסגרת טיעוניה לעונש את עברו הפלילי של הנאשם, לא אתן לנתון זה

שהועלה בתסקיר כל משקל לצורך קביעת הענישה.

אני סבור כי עברו התעבורתי של הנאשם מכביד מאד וממצב אותו ברף מסוכנות גבוה מאד.

אדם שכבר גרם ברשלנותו למותו של אדם אחר, צריך להיזהר שבעתים מכל נהג אחר עת אוחז הוא שוב בהגה.

הנאשם נהג רכב בהיותו תחת השפעת אלכוהול חודשים ספורים לאחר שגרם לתאונה הקטלנית, ואף שהורשע וריצה 9 חודשי מאסר בפועל כתוצאה מגרימת המוות ברשלנות, לא כיבד הוא את החלטת בית המשפט, לא המתין לסיום ריצוי ענישתו ברכיב הפסילה, ובעודו תחת פסילה פעילה נהג רכב תוך שהוא מבצע גם עבירה בניגוד לתקנה 33(א) בתקנות התעבורה (הרשעה מספר 1 בגיליון ההרשעות).

בנסיבות לעיל, אין לי אלא לקבל כמדויקת את הערכת שירות המבחן לפיה לנאשם זה עמדה מקלה בכל הקשור לעבריינות תעבורה.

עוד ניתן לקבל כנכונה את קביעת שירות המבחן כי הליכים משפטיים קודמים לא יצרו הרתעה או הצבת גבולות כלפי נאשם זה, ולא נראה כי הענישה הקודמת שנגזרה עליו, יצרה הרתעה אפקטיבית כלפיו.

שתי קביעות אלה של שירות המבחן, אינן מתיישבות בעיני עם המסקנה האחרת ולפיה נכונה ענישה בעלת אופי שיקומי ללא כל רכיב של מאסר.

שירות המבחן למבוגרים סוקר את נסיבות חייו של הנאשם (שהם ללא ספק רחוקות מלהיות פשוטות או קלות), מסביר את מצוקתו הכלכלית, את החרטה הכנה שלו לגבי מעשיו בפרשה זו, ולמרות שהליכים משפטיים קודמים לא יצרו כלפיו הרתעה, ולמרות תפיסתו המקלה ביחס לעבריינות תעבורה, ממליץ על ענישה מרכזית בדמות של"ץ.

בכל הכבוד לעמדתו והמלצתו של שירות המבחן, אין אני סבור כי יש בענישה הכוללת של"ץ עם צו מבחן כדי לענות על עקרון ההלימה בנסיבות שבפני, ואין אני סבור כי יש הצדקה במקרה זה להעדיף את שיקולי השיקום על פני האינטרס הציבורי אותו הציג בפני התובע בטיעונו.

כאשר נהג כבר גרם ברשלנותו למותו של אדם אחר, ובית המשפט החליט להרחיקו ל-8 שנים מיכולת נהיגה, עליו לכבד החלטה זו ולהימנע מכל נהיגה נוספת בזמן פסילתו, גם אם נקלע למצוקה במקום עבודתו, וגם אם מצוקה זו מתרחשת בתקופה בה עסקים נקלעו לקשיים.

נהיגה בזמן פסילה היא התנהגות מסכנת חיים, המפרה חוק, המעידה על מסוכנותו של נהג אשר אינו מורתע גם מהחלטה שיפוטית שאסרה עליו נהיגה. כאשר התנהגות כזו באה לאחר שאותו נהג כבר גרם למותו של אדם בתאונה, הרי שאין מנוס מלגזור על אותו אדם עונש מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריא, גם אם זכה להמלצה שיקומית משירות המבחן.

אקח בחשבון לטובת הנאשם את לקיחת האחריות המלאה, את העובדה כי את רוב תקופת פסילתו עבר תוך כיבוד החלטת בית המשפט (בכל אופן לא נרשמו לחובתו במשך כמעט 7 שנים עבירות נוספות), את קביעת שירות המבחן כי החרטה שהביע על ביצוע עבירה זו היא חרטה כנה, ואת העובדה כי המדובר במי שמבחינה פלילית מנהל אורח חיים נורמטיבי בשנים האחרונות, הוא מנסה לקיים את משפחתו מעבודה הגונה, ובכל זאת נמצא הוא בחובות כבדים וקושי כלכלי רב.

בשקלול הנתונים לחומרה מול הנתונים לקולה, הגעתי למסקנה ולפיה מאסר לתקופה של 4 חודשים יענה על עקרון ההלימה ככל שתקופה מתונה זו תאזן עם פסילה נוספת של רישיון הנהיגה למשך 4 שנים.

אני מוצא את עמדתה העונשית של המדינה בפרשה זו מופרזת לחומרה אל מול ריחוק ביצוע העבירה הנתונה מעבירת התעבורה האחרונה שביצע הנאשם, מול לקיחת האחריות המלאה שלו ומול נסיבותיו האישיות כפי שבאו לידי ביטוי בתסקיר שירות המבחן.

אני סבור כי תמהיל ענישה של 4 חודשי מאסר בפועל עם 4 שנות פסילה במצטבר לפסילה שתלויה כנגד הנאשם מענישתו הקודמת, עונה בנסיבות על עקרון ההלימה הקבוע בחוק.

לפיכך, הנני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

א. הנאשם יצהיר על התחייבות כספית בסך של 15000 ₪ או 150 ימי מאסר תמורת סכום זה, להימנע מביצוע עבירה בניגוד לסעיף 10(א) בפקודת התעבורה או עבירה של נהיגה בזמן פסילה והכל תוך שנתיים מהיום.

בית המשפט רושם בפניו את הצהרת הנאשם בקולו כמתואר לעיל וזאת במקום חתימה על התחייבות זו במזכירות בית המשפט.

ב. הנני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון הנהיגה לתקופה של 48 חודשים.

פסילתו של הנאשם תימנה מהיום ללא צורך בהפקדת רישיון נוספת וזאת **במצטבר** לכל פסילה אחרת התלויה כנגד הנאשם.

ג. הנני פוסל הנאשם מלקבל או מהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 12 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים.

ד. הנני גוזר על הנאשם 9 חודשי מאסר אשר ירוצו במידה והנאשם יבצע ויורשע בביצוע עבירה

של נהיגה בזמן פסילת רישיון נהיגתו והכל תוך 3 שנים מהיום.

ה. גוזר על הנאשם 4 חודשי מאסר לריצוי בפועל מאחורי סורג ובריח.

מורה על עיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל עד ליום 4.12.22.

הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי מאסרו בכלא באר-שבע ביום 4.12.22 בשעה 08:00.

מורה על הוצאת צו עיכוב יציאה מן הארץ כנגד הנאשם.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום

ניתנה היום, כ"ג תשרי תשפ"ג, 18 אוקטובר 2022, בנוכחות הצדדים.